

Obrazloženje umjetničkog savjetnika o odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2025. godini, u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (četvrti rok: 15. listopada 2025.)

dr. sc. Boško Picula

umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom

Na četvrti rok Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2025. godini **prijavljeno je ukupno 68 projekta**. Od ovoga ukupnog broja prijavljenih, sedam projekata nije razmatrano jer nisu zadovoljili uvjete Javnog poziva, te je u konačnici **razmatran 61 projekt**.

Od razmatranih projekata, s obzirom na filmski rod i vrstu, najviše prijavljenih dolazi iz kategorije dugometražnoga igranog filma, ukupno **37** (od toga **11** debitantskih dugometražnih igranih filmova). Četiri su dugometražna igrana filma (od toga jedan debitantski), prijavljena u fazi postprodukcije. Nakon dugometražnih igranih filmova prema broju prijava slijede dugometražni dokumentarni filmovi s ukupno **10** prijava (tri u postprodukciji), zatim kratkometražni igrani filmovi sa **6** prijava (jedan u postprodukciji), i kratkometražni animirani filmovi s također **6** prijava. Glede roda eksperimentalnog filma, zaprimljene su i razmatrane **2** prijave, jedna u postprodukcijskoj fazi:

VRSTA FILMA	BROJ PRIJAVA
Dugometražni igrani i debitantski dugometražni igrani filmovi	37 (11)
Kratkometražni igrani filmovi	6
Dugometražni dokumentarni filmovi	10
Kratkometražni dokumentarni filmovi	0
Dugometražni animirani filmovi	0
Kratkometražni animirani filmovi	6
Eksperimentalni filmovi	2
UKUPNO	61

Od prijavljenih i razmatranih projekata, s obzirom na zemlju iz koje dolazi glavni producent, odnosno produkcijska kuća s većinskim udjelom u financiranju, riječ je o **16** zemalja s dva kontinenta (Europa, Sjeverna Amerika). Najveći broj prijava stigao je iz Slovenije (12), Srbije (11), Crne Gore (9), Bosne i Hercegovine (6) te Rumunjske (4).

ZEMLJA VEĆINSKOG PRODUCENTA	BROJ PRIJAVA
Slovenija	12
Srbija	11
Crna Gora	9
Bosna i Hercegovina	6
Rumunjska	4
Bugarska	3
Litva	3

Sjeverna Makedonija	3
Turska	3
Cipar	1
Estonija	1
Francuska	1
Italija	1
Malta	1
Poljska	1
Sjedinjene Američke Države	1
UKUPNO	61

Kriteriji za predlaganje projekata za sufinanciranje temelje se na:

1. Cjelovitosti i dorađenosti projekata u kreativnom smislu, s obzirom na scenarij i redateljski koncept;
2. Ocjeni financijske izvedivosti te predstavljenoga distribucijskog potencijala projekta, s obzirom na produkcijski paket te plan promocije i distribucije;
3. Aktualnim financijskim mogućnostima Hrvatskog audiovizualnog centra za financiranje projekata.

Filmovi odobreni za sufinanciranje, s ukupnim iznosom sufinanciranja od 325.000 EUR:

- 1.) Dugometražni igrani film ***Hotel Boka*** (Crna Gora), hrvatska produkcijska kuća **Umjetnička organizacija Mitropa**, 62.000,00 EUR
- 2.) Dugometražni igrani film ***King Wray*** (Rumunjska), hrvatska produkcijska kuća **Udruga Marinis Media**, 43.000,00 EUR
- 3.) Debitantski dugometražni igrani film ***Kad ponovo umrem*** (Bosna i Hercegovina), hrvatska produkcijska kuća **DA Film d.o.o.**, 47.500,00 EUR
- 4.) Debitantski dugometražni igrani film ***Kuća*** (Srbija), hrvatska produkcijska kuća **Četiri film d.o.o.**, 35.500,00 EUR
- 5.) Debitantski dugometražni igrani film ***Lešinari*** (Slovenija), hrvatska produkcijska kuća **Sekvenca d.o.o.**, 43.000,00 EUR
- 6.) Dugometražni dokumentarni film ***Ponovno rođena*** (Srbija), hrvatska produkcijska kuća **Turbing d.o.o.**, 19.000,00 EUR
- 7.) Dugometražni dokumentarni film ***Retrospektiva*** (Litva), hrvatska produkcijska kuća **Pipser d.o.o.**, 37.500,00 EUR
- 8.) Kratkometražni animirani film ***Stakleni slonovi*** (Litva), hrvatska produkcijska kuća **Umjetnička organizacija Pulpa**, 22.500,00 EUR
- 9.) Eksperimentalni film ***Ožigosani*** (Slovenija), hrvatska produkcijska kuća **Švenk d.o.o.**, 15.000,00 EUR

OBRAZLOŽENJA

1.) Dugometražni igrani film **Hotel Boka** (Crna Gora), hrvatska produkcijska kuća **Umjetnička organizacija Mitropa**, 62.000,00 EUR

Dugometražni igrani film naslova *Hotel Boka* režira Marija Perović, a zemlja je glavnog producenta Crna Gora. Uz redateljicu i Maju Todorović, koscenarist je hrvatski sineast Pavo Marinković. Oslonjen o kazališnu dramu Stevana Koprivice, film je intimistička drama o životu Ane, stanovnice Boke Kotorske, čiji su glazbeni dar i prelijepi glas istodobno i blagoslov, i prokletstvo u desetljećima stalnih osobnih i društvenih promjena, od otvaranja naslovnog hotela 1913. kada je Ana bila djevojčica, do njegova rušenja u kontekstu katastrofalnog potresa na tom dijelu jadranske obale 1979. Priča je napisana veoma vješto i nadahnuto poput sage ili *bildungsromana* s naglaskom na isprepletenost središnje junakinje i sredine u kojoj se međusobno mijenjaju. S jedne strane konkretna osoba umjetničkih mogućnosti, a s druge hotel, reprezentativno djelo tadašnje arhitekture zapravo postaju dva ravnopravna lika filma, jedan individualni, a drugi simbolički u istom rasteru dramatičnih promjena i iskušenja. Dramski je luk čvrst, kao i protagonisti, te je riječ o projektu koji može imati važnu identitetsku ulogu ne samo u kontekstu crnogorske kulture, nego i šire na dodiru Sredozemlja i Srednje Europe... Produkcijska kuća Umjetnička organizacija Mitropa kao hrvatski partner u projektu, proteklih je godina ostvarila više zapaženih projekata različitih filmskih rodova i vrsta (*Krava*, *Gradovi u kojima nisam bio*, *Naslijeđe*, *Prosvjetljenje*, *Tišina mora*), među kojima je i redateljičin film *Grudi*.

2.) Dugometražni igrani film **King Wray** (Rumunjska), hrvatska produkcijska kuća **Udruga Marinis Media**, 43.000,00 EUR

Debitantski dugometražni igrano-animirani film u postprodukciji naslova *King Wray* režiraju Anton Groves i Damian Groves, a zemlja je glavnog producenta Rumunjska. Hibridni igrano-animirani film govori o kulturnom, maskiranom glazbeniku Ikeu koji se proslavio pod naslovnim umjetničkim imenom, ali je zbog zdravstvenog stanja morao prekinuti karijeru. Godinama kasnije njegov identitet, na nagovor oca i vlasnice diskografske kuće, preuzima sin Leon koji se ubrzo i sam proslavlja hineći da je King Wray. Međutim, nove životne uloge te Ikeova ovisnost, dovest će do dramatičnih ishoda. Nadahnuti vlastitim odrastanjem te posvećenosti glazbi, redatelji i ujedno braća, grade uistinu originalan sadržajno-vizualni svijet na dodiru filmske i glazbene umjetnosti te estetike stripa, u kojem se zapravo govori o složenim odnosima roditelja i djece, osobito kada prvi prakticiraju strogost i krutost. Efektno ekranizirana sukladno predlošku, priča je u priloženom, gotovo dvosatnom materijalu koherentna te istodobno detaljna, s fokusom na likove i njihove motive. Vizualno dočarana uz sugestivan likovni i konceptualni slog, iza imaginarnog svijeta predstavlja onaj realistični i opipljivi što u ovakvom spoju djeluje veoma filmično, poticajno i relevantno... Produkcijska kuća Udruga Marinis Media kao hrvatski partner u projektu u svom je igranom programu realizirala filmove *Reži* i *Sunce mamino* te *Jedini izlaz*, a u dokumentarnom *Nun of Your Business* i *Novi južni Zagreb*.

3.) Debitantski dugometražni igrani film **Kad ponovo umrem** (Bosna i Hercegovina), hrvatska produkcijska kuća **DA Film d.o.o.**, 47.500,00 EUR

Debitantski dugometražni igrani film naslova *Kad ponovo umrem*, žanrovski spoj drame i trilera, režira Nemanja Savanović, a zemlja je glavnog producenta Bosna i Hercegovina. S višegodišnjim iskustvom rada u filmskoj i kazališnoj umjetnosti, autor prema vlastitom scenariju te nadahnut vlastitim iskustvima u sredini u kojoj je odrastao i socijalizirao se, kao i trilogijom *Pusher* danskog redatelja Nicolasa Windinga Refna, autentično uspostavlja dramski luk o pojedincu kojega se može ocijeniti gubitnikom tranzicije na prostoru ratom i korupcijom izmučene Bosne i Hercegovine, i to u oba svoja entiteta i tri konstitutivna naroda. Glavni je lik taksist Milan koji u svojim četrdesetima nikako ne uspijeva pronaći ni egzistencijalnu stabilnost, ni stabilnost vezanu uz traume iz prošlog rata. Kada mu zbog duga zaprijetu kamatari, spretni poduzetnik Tiho predložit će mu posao prijevoza određenog tereta između Srbije i Bosne i Hercegovine što će Milana dovesti u novu, u mnogo čemu dvojbenu situaciju. Iako priča nije autobiografska, kako ističe autor, u njoj je spretno i uvjerljivo uneseno niz neposredno percipiranih zbivanja, a likovi su živi i autentični pri čemu je cijeli kontekst povezan i sa sličnim hrvatskim iskustvima... Produkcijska kuća DA FILM kao hrvatski partner u projektu, ostvarila je niz nagrađivanih igranih i dokumentarnih projekata (*Je li jasno, prijatelju?*, *Moram spavat' anđele*, *Kralj*, *Anka*).

4.) Debitantski dugometražni igrani film **Kuća** (Srbija), hrvatska produkcijska kuća **Četiri film d.o.o.**, 35.500,00 EUR

Debitantski dugometražni igrani film u postprodukciji naslova *Kuća* režirala je Tanja Brzaković, a zemlja je glavnog producenta Srbija. Posvetivši se u dosadašnjoj karijeri dokumentarnim i kratkometražnim radovima (*Prizori iz života džukca*, *Volja Božja*), autorica se u svom cjelovečernjem igranom prvijencu, kako sama ističe, posvećuje priči o opraštaju i opraštanju, priči o istinama i lažima koje nas formiraju, odnosno priči o odrastanju i kako biti odrastao. Spojivši žanr obiteljske drame sa suptilnom analizom suvremenog društva u kojem profitom vođene investicije nepovratno mijenjaju i zemlju i ljude, autorica portretira umirovljenog arhitekta koji je godinama živio u Njemačkoj, a koji se nakon preboljenoga srčanog udara vraća u domovinu pri čemu o njemu skrb preuzima kći. Kako će ipak morati otići u dom za umirovljenike, prethodno treba prodati zemlju u rodnom selu te na put odlazi s unukom koji pak ima Aspergerov sindrom. Na tragu zahvalnih motiva o iskupljenju i suprotstavljanju prodaji rodne grude investorima, redateljica gradi koherentnu, višeslojnu dramu s fokusom na svoje dobro profilirane protagoniste i njihove međuodnose koristeći dokumentaristički prosede i posvetu prirodi... Produkcijska kuća Četiri film d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, jedna je od najuspješnijih hrvatskih kuća kada su posrijedi koprodukcije o čemu svjedoče recentni festivalski naslovi i njihovi strukovni uspjesi (*Bazen beskraja*, *Dani suše*, *Vizija leptira*), kao i kontinuirani rad u domaćoj kinematografiji.

5.) Debitantski dugometražni igrani film **Lešinari** (Slovenija), hrvatska produkcijska kuća **Sekvenca d.o.o.**, 43.000,00 EUR

Debitantski dugometražni igrani film naslova *Lešinari* režira Vida Breže, a zemlja je glavnog producenta Slovenija. Nadahnuvši se klasičnim romanom *Gospodar muha* te novohollywoodskim klasicima poput filmova *Psi od slame* i *Oslobođenje*, autorica, inače glumica i koreografkinja koja je režirala dva zapažena kratka filma (*Sapper Smith*, *A Matter of*

Minutes) kroz ovaj projekt realizira psihološki triler s elementima akcije. Riječ je o skupini odvjetnika koje njihov šef šalje na *teambuilding* u izoliranu planinsku kolibu sumnjajući da je upravo netko od njih otuđio ogroman iznos novca. Upućeni jedni na druge, bez dodira s vanjskim svijetom te podozrivi prema domaćinima, oni će se veoma brzo preobraziti iz ljudi naviklih na luksuz suvremenog života u svojevrsne predcivilizacijske lešinare okrenute isključivo prema preživljavanju. Atraktivna kompilacija prepoznatljivih filmskih motiva, ovdje je zaživjela u originalnom spoju čvrste priče, generiranja napetosti i autentične lokacije pri čemu je posrijedi svojevrsna hiperbola o međuljudskim odnosima u kriznoj situaciji... Produkcijaska kuća Sekvenca d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, ostvarila je više u zemlji i inozemstvu nagrađenih radova (*Lada Kamenski, Mater, Sirin*) među kojima je kratkometražni igrani film *Piknik* ovjenčan Europskom filmskom nagradom.

6.) Dugometražni dokumentarni film **Ponovno rođena** (Srbija), hrvatska produkcijska kuća **Turbing d.o.o.**, 19.000,00 EUR

Dugometražni dokumentarni film u postprodukciji naslova *Ponovno rođena*, zajednički režiraju Marija Ratković Vidaković i Narcisa Darijević Marković, a zemlja je glavnog producenta Srbija. Marija Ratković Vidaković, hrvatska producentica te filmska autorica i edukatorica koja živi i radi u Švedskoj realizirala je zapaženi dugometražni dokumentarni prvijenac *IKEA for YU*, dok Narcisa Darijević Marković, redovita profesorica na beogradskom Fakultetu dramskih umjetnosti, još od studentskih dana realizira međunarodno priznate naslove (*Madija*). Prema vlastitom scenariju temeljenom na iscrpnom istraživanju, a koji je razrađeno i dosljedno uobličen u sugestivnu pripovjedačku cjelinu, autorice portretiraju 84-godišnju njemačku državljanku Bärbel iza koje je jedinstvena životna priča. Naime, Bärbel je rođena 1944. u vihoru Drugoga svjetskog rata od majke Njemice i oca ratnog zarobljenika iz Srbije. Obitelj razdvojena nakon završetka rata, dobit će prigodu tek u kontekstu rušenja Berlinskog zida za ponovni susret kćeri i oca. Uvijek intrigantna i emotivna, priča o spajanju vremenom i prostorom razdvojenih obitelji u filmu je dobila sugestivnu konkretizaciju promišljena sadržajnog i vizualnog pristupa. Film je u tom smislu istančana vizualizacija otkrivanja obiteljskih korijena protagonistice te njezinih osobnih osjećaja i promišljanja o životu i sudbini.

7.) Dugometražni dokumentarni film **Retrospektiva** (Litva), hrvatska produkcijska kuća **Pipser d.o.o.**, 37.500,00 EUR

Dugometražni dokumentarni film u postprodukciji naslova *Retrospektiva*, prema vlastitom scenariju režira Gabrielė Urbonaitė, a zemlja je glavnog producenta Litva. Predstavivši se ove godine na 59. međunarodnom filmskom festivalu u Karlovym Varyma debitantskim dugometražnim igranim filmom *Renovacija*, autorica iza koje je više kratkometražnih dokumentarnih i igranih radova (*Solastalgia, Back*) posljednje tri godine priprema ovaj projekt koji je prvotno zamislila kao film o svojim roditeljima, cijenjenim litavskim multimedijским umjetnicima Nomed i Gediminasu Urbonasu. No, prikupljajući materijal za film, projekt je kasnije osmislila kroz dvije sukladne perspektive: prvu koja retrospektivno prikazuje stvaralaštvo njezine majke i oca pri čemu film počinje pripremama za jednu od njihovih najvećih izložbi, i drugu koja se fokusira na nju samu, njezino odrastanje i socijaliziranje u obitelji međunarodno priznatih umjetnika. Ova paralelna narativna struktura s jedne strane otkriva obiteljski život iza prestižnih galerijskih prostora i priznanja, a s druge predstavlja intimno putovanje same autorice kroz desetljećima stvaran međuprostor potrebe za roditeljskom pažnjom i vlastitoga umjetničkog oblikovanja... Produkcijaska kuća Pipser d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, etablirala se u ovom desetljeću međunarodnim uspjehom

dugometražnoga igranog filma *Sigurno mjesto* koji je, među ostalim, osvojio Srce Sarajeva te zavrjedio nominaciju za Europsku filmsku nagradu. Iza kuće je i realizacija dokumentarne serije *Dobra ekonomija* te dokumentarca *Jedna od nas*.

8.) Kratkometražni animirani film **Stakleni slonovi** (Litva), hrvatska produkcijska kuća **Umjetnička organizacija Pulpa**, 22.500,00 EUR

Kratkometražni animirani film naslova *Stakleni slonovi*, zajednički režiraju Dominyka Adomaitytė i Vykintas Labanauskas, a zemlja je glavnog producenta Litva. Nakon što su prethodno, također u suradnji, ostvarili kratkometražni animirani film *Bakine palačinke*, redatelji i ujedno scenaristi u svom novom projektu govore o jednoj od najosjetljivijih tema kada je u pitanju odrastanje. To je prihvaćanje smrti bliske osobe, a na to ih je potaknulo, kako sami navode, ono što su i sami doživjeli. Njihova je glavna junakinja šestogodišnja Laura iz čijeg je kuta film i ispričan. Djevojčicu muči događaj razbijanja bakine figurice staklenog slona što ona poveže s njezinim odlaskom. Vješto spojen stvarni i izmaštani dio naracije koherentno progovara iz dječje perspektive generirajući sugestivan tijek radnje koja se odvija bez riječi, ali uz jako puno emocija. S obzirom na tehniku lutkarske animacije, autori naglašavaju da su upravo oživljene lutke idealne za priču o odnosu živoga i neživoga pri čemu je film prvotno namijenjen osnovnoškolcima... Produkcijska kuća Umjetnička organizacija Pulpa kao hrvatski partner u projektu, posvećena je animiranim, eksperimentalnim i namjenskim filmovima, a trenutačno radi na projektima *Nedovršena* i *Otvaranje*.

9.) Eksperimentalni film **Ožigosani** (Slovenija), hrvatska produkcijska kuća **Švenk d.o.o.**, 15.000,00 EUR

Dugometražni eksperimentalni film u postprodukciji naslova *Ožigosani*, zajednički su režirali Sašo Podgoršek i Iztok Kovač, a zemlja je glavnog producenta Slovenija. Profesionalno se baveći filmskom režijom od početka 1990.-ih, slovenski filmaš Sašo Podgoršek autor je niza glazbenih spotova te plesnih, dokumentarnih i dugometražnih igranih ostvarenja koja su mu priskrbila i priznanja (*Slatki snovi*, *Razdružene države Amerike*), dok je njegov sunarodnjak Iztok Kovač međunarodno priznati koreograf, edukator i izvođač u području suvremenog plesa. Njihova zajednička suradnja realizirana u ovom projektu nadahnuta je esejem *Suvišni čovjek* bugarsko-njemačkog književnika Ilije Trojanowa o razornoj sili kapitalizma koji se sustavno odriče i čovjeka i čovječnosti u ime profita. Njihov je plesno-eksperimentalni film ekstenzija kazališne predstave *Suvišni* za čiji su koncept zaslužni upravo Iztok Kovač i En-Knap Group. Literarni predložak i predstave i filma tematizira ljudsko dostojanstvo u neoliberalnom kapitalizmu čije međunarodne elite tvrde da je prenaseljenost najveći problem čovječanstva. Čvrste mizanscene i veoma elegantnoga snimateljskog rada, film je ekranizirana predstava koji je u ovakvoj vizualizaciji središnjoj temi donio nove dimenzije i aspekte... Produkcijska kuća Švenk d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, proteklih se godina istaknula realizacijom dugometražnih igranih filmova *Nosila je rubac črteni* i *Pamtim samo sretne dane*, te kratkoga igranog filma *Egon i rupa*.